

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อ พัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อพัฒนาให้คู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับ ความพึงพอใจของเด็ก และเพื่อให้คู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิจัยตามแนวทางของการวิจัยเพื่อพัฒนา โดยการกำหนดลักษณะของคู่มือฯ การออกแบบ การสร้างและพัฒนาคู่มือฯ ในหลายขั้นตอน พร้อมทั้งการปรับปรุงก่อนที่จะนำคู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้น ไปผ่านการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือฯ ด้วยการทดลองภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองและเด็กในปกครอง อายุ 6 - 11 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 96 คู่ ที่ได้มาจากการสุ่มแบบ หลายขั้นตอน เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อคู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้น และเพื่อประเมิน ประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กของคู่มือฯ ด้วยการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มี ต่อคู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้น และการวิเคราะห์ผลการเลือกหนังสือเด็กโดยคู่มือฯ ว่าตรงกับผลการเลือก หนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้หรือไม่

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่ได้จากการดำเนินการ วิจัย มีลักษณะอัน ได้แก่

1.1 ลักษณะด้านกายภาพ

1.1.1 คู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นหนังสือภาพประกอบเรื่อง กล่าวคือจะมีเนื้อหา แต่งเป็นเรื่องราวตามโครงเรื่องโดยมีภาพประกอบตามโครงเรื่องเป็นภาพการ์ตูนลายเส้น สีขาว - ดำ เพื่อให้คู่มือฯ มีความเป็นวิชาการลดลง มีความสบายตา และไม่เป็นการดึงความสนใจจาก เนื้อหาของคู่มือฯ จนเกินไป

1.1.2 ภาพประกอบส่วนปก เป็นภาพการ์ตูนสี่สี เพื่อดึงดูดความสนใจและทำให้ เนื้อหาอันเป็นวิชาการมีความน่าอ่าน น่าสนใจขึ้น

1.1.3 ขนาดรูปเล่ม A5 (5.83 นิ้ว x 8.27 นิ้ว) จำนวนหน้าประมาณ 30 - 60 หน้า เพื่อให้คู่มือฯ มีขนาดเล็ก สะดวกต่อการพกพาและการอ่าน

1.1.4 รูปแบบตัวอักษรหัวกลม อ่านง่าย CordiaUPC และขนาดตัวอักษรชื่อบท และหัวข้อใหญ่ 20 พอยท์ หัวข้อย่อย 18 พอยท์ และส่วนเนื้อหา 16 พอยท์

1.2 ลักษณะด้านโครงสร้าง

1.2.1 เนื้อหาแบ่งออกเป็นตอนย่อย ๆ

1.2.2 เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก โดยมีขนาดแตกต่างกันเพื่อให้ผู้ใช้คู่มือฯ ได้เรียนรู้ทีละน้อย จากสิ่งที่รู้แล้วไปสู่ความรู้ใหม่เป็นการเร้าความสนใจไปในตัว

1.2.3 มีแบบทำนาลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ อันจะประกอบอยู่ในโครงสร้างของคู่มือฯ ส่วนปฏิสัมพันธ์ โดยแบบทำนาลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบนี้จะเป็นตัวทำนาลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประเภทและด้านโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ใช้คู่มือฯ ตอบสนองกิจกรรมในคู่มือฯ

1.2.4 การจัดเนื้อหาเรียงลำดับเมื่อผู้ใช้ตอบคำถามแล้ว ก็ให้เรียนรู้ในเนื้อหาต่อไป

1.3 ลักษณะด้านเนื้อหา กำหนดให้มีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหา 3 ส่วน ได้แก่

1.3.1 ส่วนนำเรื่อง บทที่ 1 ความสำคัญของการเลือกหนังสือเด็กและข้อพิจารณาเลือกหนังสือเด็ก

1.3.2 ส่วนเนื้อเรื่อง บทที่ 2 บทที่ 3 และบทที่ 4 ประเภทของหนังสือที่เด็กชอบอ่าน เรื่องของหนังสือที่เด็กชอบอ่าน และข้อสังเกตเพิ่มเติม

1.3.3 ส่วนสรุปเรื่อง บทที่ 5 บทสรุป หนังสือเด็กที่ดีและสรุปความสำคัญของการเลือกหนังสือเด็ก

2. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 3.76$)

3. การประเมินประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กในการทดลองภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองและเด็กในปกครอง อายุ 6 – 11 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี 96 คู่ เพียงครั้งเดียว ปรากฏว่าคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็ก โดยคู่มือฯ สามารถเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กตามเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือฯ ทุก ๆ เกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยรายละเอียดดังกล่าว ได้แก่

3.1 คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กทั้ง 3 อันดับ 2 อันดับ 1 อันดับเป็น 75% และคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ไม่ตรงกับความพึงพอใจของเด็กเป็น 25%

3.2 คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กทั้ง 3 อันดับเป็น 25% 2 อันดับเป็น 50% และ 1 อันดับเป็น 25%

3.3 คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็ก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกัน 1.50

อภิปรายผล

ผลการวิจัย การพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กครั้งนี้ พบว่า

1. คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองในระดับพึงพอใจมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก

1.1 ภาพประกอบส่วนปกหน้า และปกหลัง เป็นภาพการ์ตูนสีสี่ ที่ออกแบบขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้วิจัยเอง อันดึงดูดความสนใจของผู้ปกครองได้ดี ด้วยความเชื่อในการสร้างภาพประกอบที่ว่าภาพการ์ตูนเป็นภาพที่ได้รับความสนใจดีจากทุกเพศทุกวัยและผู้ใหญ่ชอบภาพที่อิสระและมีความแปลกใหม่ สอดคล้องกับณรงค์ ปรากฏาโนบล (2534) ที่กล่าวว่าความจริงการ์ตูนเป็นสื่อที่เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย และหนังสือที่มีการ์ตูนแทรกอยู่ จะทำให้หนังสือนั้น ๆ คลายเครียดลงและน่าสนใจขึ้น

การใช้สีในภาพประกอบส่วนปกหน้าและปกหลังยังคำนึงถึงจิตวิทยาในการใช้สี โดยเชื่อว่าสีจะช่วยดึงดูดความสนใจ ช่วยสร้างความรู้สึที่ดีงามและความประทับใจ (จันทนาทองประยูร, 2537) ทั้งนี้หน้าปกคู่มือฯ ผู้วิจัยยังใช้สีขาว เหลือง เขียว เป็นหลักด้วยพบว่าเป็นสีเหล่านี้เป็นสีที่มองเห็นได้ดีที่สุดอีกด้วย (ฉลอม ทับศรี, 2543, หน้า 128)

1.2 การกำหนดให้ภาพประกอบภายในเป็นภาพการ์ตูนลายเส้นขาว-ดำ เนื่องมาจากเหตุผลทางด้านต้นทุนการผลิต และความมุ่งหมายที่จะเน้นความคุ้มค่าในการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตระหว่างภาพการ์ตูนสี และภาพการ์ตูนลายเส้นขาว-ดำจะพบว่าแตกต่างกันมาก หากเข้าสู่กระบวนการผลิตและคู่มือฯ ได้รับการวางจำหน่าย คู่มือฯ ที่มีภาพประกอบภายในเป็นภาพการ์ตูนลายเส้นขาว-ดำ จะมีราคาต่ำกว่าภาพการ์ตูนสี และจากการวิจัยของไพโรจน์ เย็นใจ (2536 อ้างถึงใน วิริยะ สิริสิงห, 2537, หน้า 119) พบว่าสีของภาพที่

ผู้ใหญ่ชอบรองมาจากศีลธรรมชาติ คือภาพคำ-ขาว ประกอบกับแนวความคิดของ จันทนา ทองประยูร (2537) ที่ว่า ภาพวาดลายเส้นคำขาวมีส่วนช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดให้กับผู้อ่าน สิ่งพิมพ์ ช่วยให้กล้ามเนื้อสายตาได้พักผ่อนคลาย เนื่องจากความเรียบง่ายและความว่างที่ปรากฏในตัวภาพ กลุ่มมือฯ ที่พัฒนาขึ้นจึงตรงตามความพึงพอใจของผู้ปกครอง

นอกจากนั้นการใช้ภาพประกอบตลอดทั้งเนื้อหาของคู่มือฯ ยังทำให้คู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้นตรงกับความต้องการของผู้ปกครองผู้อ่าน ดังคำกล่าวที่ว่าคนมักชอบเนื้อหาที่ประกอบด้วยรูปภาพเพราะมันช่วยดึงดูดความสนใจ (ฉลอง ทับศรี, 2539)

ส่วนในการใช้ภาพถ่ายขาว-ดำประกอบก็ยังสามารถช่วยขยายความเข้าใจให้กับผู้ปกครองผู้ใช้คู่มือฯ ซึ่งจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าการผลิตหนังสือประเภทสารคดีจำเป็นต้องใช้ภาพถ่ายเพื่อการบรรยาย หรืออธิบายความเป็นจริงให้กระจ่างชัดขึ้น

1.3 ขนาดรูปเล่ม สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการพัฒนาคู่มือฯ ที่ต้องการให้คู่มือฯ สามารถใช้งานได้สะดวก โดยขนาดรูปเล่มขนาด A5 (5.83 นิ้ว x 8.27 นิ้ว) และจำนวนหน้าโดยประมาณ 30-60 หน้า นั้น จึงอาจทำให้ผู้ปกครองไม่รู้สึกว่าคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กมีความยาวมากเกินไป ซึ่งจันทนา ทองประยูร (2537) และวิริยะ-สิริสิงห์ (2537) ต่างกล่าวตรงกันว่าสิ่งพิมพ์ขนาด A4 และ A5 เป็นขนาดที่ได้รับความนิยมใช้ในการจัดหน้าสิ่งพิมพ์ในประเทศไทย

แต่ทั้งนี้ขนาดของคู่มือฯ และความยาวของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น ในครั้งนี้ยังได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครองในระดับพึงพอใจมาก (\bar{X} = 3.48, และ \bar{X} = 3.47 ตามลำดับ) เท่านั้น แตกต่างจากความพึงพอใจในด้านอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 32.29) จึงอาจชอบเนื้อหาที่มีความยาวไม่มาก เพราะเนื้อหาที่มีความยาวมากก็จำเป็นต้องใช้ทักษะในการอ่านมาก ใช้เวลาในการอ่านนาน อันอาจเกิดความไม่พึงพอใจในการอ่านได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับการคงสภาพของการรู้หนังสือที่กรมสามัญศึกษาเป็นผู้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2512 พบว่าผู้จบการศึกษาภาคบังคับ (ป.4 ในขณะนั้น) เมื่อเวลาผ่านไป 3-4 ปี ประมาณร้อยละ 33 จะกลับเป็นผู้ไม่รู้หนังสืออีก ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า หากประชาชนไม่ได้ใช้การอ่านอย่างต่อเนื่อง ในที่สุดก็อ่านหนังสือไม่ออกเหมือนเดิม (สุนทร สุนันท์ชัย อ่างอิงใน ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2538) และการอ่านหนังสือไม่ออกก็อาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้ปกครองบางคนไม่พึงพอใจต่อความยาวของคู่มือฯ ได้

1.4 ขนาดตัวอักษร ที่ใช้บรรยายในคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นตรงตามความพึงพอใจของผู้ปกครอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ในช่วงอายุ 35-45 ปี (ร้อยละ 53.13) สอดคล้องกับ จันทนา ทองประยูร (2537, หน้า 40) ที่กล่าวว่า ผู้ใหญ่วัยทำงาน หรือวัยที่สมรรถภาพทางร่างกายอำนวยความสะดวกในการอ่านสูง การเลือกใช้ตัวอักษรสามารถใช้ตัวขนาดเล็กจนถึงขนาดค่อนข้างใหญ่ คือประมาณ 12-16 พอยท์

1.5 รูปแบบตัวอักษร ทำให้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กอ่านได้ง่ายสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปกครอง เนื่องด้วยคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กเป็นหนังสือเชิงสารคดีที่จำเป็นต้องมีเนื้อหาในการนำเสนอมาก จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย ตรงกับแนวความคิดในการเลือกใช้ตัวอักษรในการออกแบบและจัดหน้าสิ่งพิมพ์ของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวว่าการเลือกใช้แบบตัวพิมพ์หรือแบบตัวอักษรในกรณีที่มีข้อความเชิงบรรยายที่ต้องใช้ตัวอักษรจำนวนมาก ควรเป็นแบบที่อ่านง่าย ซึ่งเมื่อคู่มือฯ อ่านง่ายจึงอาจทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี

1.6 การจัดหน้าคู่มือฯ มีความน่าอ่านตรงตามความพึงพอใจของผู้ปกครองเนื่องจากวิธีการเรียงพิมพ์ การจัดหน้า และตัวพิมพ์ที่ชัดเจนของคู่มือฯ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิริยะ สิริสิงห (2537, หน้า 45-46) ที่ว่า ความน่าอ่านของหนังสือเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายอย่าง ประการแรกคือวิธีเรียงพิมพ์ข้อความในหนังสือ ตัวพิมพ์ที่ชัดเจนทำให้หนังสืออ่านง่ายขึ้นเช่นเดียวกับการจัดรูปหน้าที่ดี

1.7 ภาษาที่ใช้ในคู่มือฯ ผู้วิจัยหลีกเลี่ยงที่จะใช้ภาษาทางวิชาการ หรือหากมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาทางวิชาการหรือศัพท์เฉพาะก็จะขยายความและบรรยายจนผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ผู้ปกครองผู้อ่านจึงมีความพึงพอใจในภาษาที่ใช้ในคู่มือฯ สอดคล้องกับที่วิริยะ สิริสิงห (2537) กล่าวไว้ว่าคำใหม่ ๆ และคำที่ยังไม่คุ้นเคย ควรนำมาใช้อย่างระมัดระวัง คำย่อ ภาษาเฉพาะอาชีพ และศัพท์เทคนิค ก็เช่นเดียวกัน ศัพท์เหล่านี้ไม่ควรนำมาใช้เพื่อให้ผู้อ่านเลื่อนใส่ผู้เขียน ควรอธิบายอย่างถี่ถ้วนและง่าย ๆ ก่อน สอดคล้องกับสมพร จารุณี (2538, หน้า 171) ที่กล่าวไว้ว่า การใช้ภาษาที่เป็นกันเองในคู่มือฯ กับผู้อ่านเป็นวิธีการดึงผู้อ่านให้เข้ามามีส่วนร่วมกับผู้เขียนในการศึกษาทำความเข้าใจเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอ เป็นการหาวิธีพูดคุยกับผู้อ่าน ให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับผู้เขียนอาจทำให้ผู้อ่านที่เป็นผู้ปกครองนั้นมีความพึงพอใจกับภาษาที่ใช้ในคู่มือฯ

1.8 เนื้อหาของคู่มือฯ เข้าใจได้ง่าย มีความน่าติดตามและน่าสนใจ ตรงตามความพึงพอใจของผู้ปกครอง อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาของคู่มือฯ นั้นได้รับการพัฒนาขึ้นตาม

ขั้นตอนของการวิจัยเพื่อพัฒนา ทำให้เนื้อหาที่มีความเป็นระบบระเบียบ ซึ่งเนื้อหาที่จัดระเบียบหรือระบบไว้คตินั้นจะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสาระได้มากขึ้น (ฉลอม ทับศรี, 2543)

จากงานวิจัยการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กของผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาของ วิวรรณ มีสรรพวงษ์ (2536) และงานวิจัยการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครของเบญจางค์ คิสสระ (2536) แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีปัญหาในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก โดยผู้ปกครองต้องการผู้แนะนำในการเลือกหนังสือเนื่องจากไม่มีความรู้ในการเลือกหนังสือ และหนังสือเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุว่าจะเหมาะกับเด็กวัยใด จึงไม่แน่ใจว่าซื้อไปแล้วเด็กจะสนใจ ดังนั้นเมื่อผู้ปกครองได้มีโอกาสอ่านคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ผู้ปกครองจึงมีความพึงพอใจ และความสนใจที่จะอ่าน และทำตามขั้นตอนของคู่มือฯ ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่าวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยแสวงหาความรู้ ความเจริญก้าวหน้า การดำเนินชีวิต การอบรมและจิตวิทยาการเลี้ยงดูบุตร (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542) ผู้ปกครองจึงต้องการอ่านคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กซึ่งมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูบุตร จึงสอดคล้องกับฉลอม ทับศรี (2543) ที่กล่าวว่าบุคคลจะให้ความสนใจในสิ่งที่ปรารถนา จะให้ความสนใจต่อสิ่งที่ตนมีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ และจะให้ความสนใจในสิ่งที่ตนต้องการ

1.9 โครงสร้างของคู่มือฯ ที่ผู้วิจัยประยุกต์รูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูป และรูปแบบโครงสร้างของการเขียนหนังสือสารคดีมาใช้ ทำให้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กใช้งานได้ง่าย มีความน่าติดตามและความน่าสนใจ ตรงตามความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้วยความเชื่อในการพัฒนาคู่มือฯ ที่สอดคล้องกับความเชื่อของฉลอม ทับศรี (2543) ที่ว่าการรับรู้มีลักษณะเป็นการจัดระบบ การรับรู้สิ่งต่าง ๆ เราจะรับรู้ในลักษณะจัดความสัมพันธ์ จัดประเภทของสิ่งของ เหตุการณ์ ถ้อยคำ ฯลฯ มากกว่า การรับรู้อย่างสะเปะสะปะ

การเสริมแรงทำแบบด้วยคำชมเชยในแต่ละบทเป็นการช่วยสร้างกำลังใจในการอ่านให้แก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่จะอ่านคู่มือฯ การให้ผู้ปกครองได้ลงมือปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในการทำแบบทำนัยลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ การให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างฉับพลัน และการให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้เป็นขั้นตอนทีละน้อย ล้วนแล้วแต่เป็นการประยุกต์จิตวิทยาการเรียนรู้ และหลักการพื้นฐานในการผลิตสื่อมาใช้ในการพัฒนาคู่มือฯ ซึ่งทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับไชยยศ เรื่องสุวรรณ (ม.ป.ป., หน้า 66-67) ที่กล่าวว่า การประยุกต์การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอน ทำให้ได้สภาพการเรียนการสอน 4 ประการ ที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ คือ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ หรือมีส่วนร่วมในการเรียน ให้ผู้เรียนได้

รับข้อมูลย้อนกลับอย่างฉับพลัน ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จเป็นการเสริมแรง และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนทีละน้อย ซึ่งหลักการดังกล่าวถือว่าเป็นหลักการสำคัญ ของเทคโนโลยีทางการศึกษาด้วย

2. การที่คู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการของเด็ก ตามเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือฯ ทั้ง 3 เกณฑ์ อาจเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การที่ผู้วิจัยได้พยายามสังเคราะห์หลักการวิจัยและพัฒนา พร้อมทั้งทำการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตั้งแต่การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากเพื่อสังเคราะห์เป็นแบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบอันเป็นส่วนสำคัญของคู่มือ สำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่จะบ่งชี้ว่า คู่มือฯ จะสามารถเลือกหนังสือเด็กได้ตรงกับ ความพึงพอใจของเด็กหรือไม่ และสังเคราะห์เป็นแบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญทางการผลิตหนังสือ ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งการตัดข้อคำถามบางข้อที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบออก การเพิ่มคำถามตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ การปรับปรุงข้อคำถามใหม่เพื่อความเป็นปัจจุบัน ให้คู่มือฯ มีความเป็น กลาง สามารถใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย จากนั้น จึงนำแบบทำนายและเนื้อหาไปสร้างเป็นรูปเล่มจำลอง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินประสิทธิภาพตาม กระบวนการและนำผลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการผลิตสื่อตาม กระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้คู่มือฯ ที่ผ่าน การพัฒนามีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้

นอกเหนือไปจากกระบวนการของการวิจัยและพัฒนาที่เป็นระบบแล้ว ความตั้งใจและความเข้าใจในการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองยังมีส่วนในการทำให้คู่มือฯ แสดงประสิทธิภาพ ในการเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการของเด็ก โดยความกระตือรือร้น และความเข้าใจในการ ให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง ผู้วิจัยสังเกตได้จากจำนวนคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือก หนังสือเด็กและจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทำการทดลองภาคสนามจำนวน 96 ชุด ได้รับความพึงพอใจ ทั้งหมด นอกจากนั้นทุกชุดยังมีความสมบูรณ์ เมื่อผู้ปกครองมีความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมกับคู่มือฯ ทำให้คู่มือฯ สามารถแสดงประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการของเด็กได้ และจากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนา ขึ้นเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองในระดับพึงพอใจมากที่สุด เมื่อผู้ปกครองมีความพึงพอใจใน การใช้คู่มือฯ ผู้ปกครองจึงมีความตั้งใจในการให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมที่กำหนดขึ้นในคู่มือฯ ทำให้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถแสดงประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี

สอดคล้องกับคำกล่าวของฉลอง ทับศรี (2543) ที่กล่าวว่าบุคคลจะให้ความสนใจในสิ่งที่ปรารถนา จะให้ความสนใจต่อสิ่งที่ตนมีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ และจะให้ความสนใจในสิ่งที่ตนต้องการ

ทั้งนี้ข้อมูลผลการวิจัยดังแสดงในข้างต้นถือเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่งแล้ว ประกอบกับ เมื่อผู้วิจัยนำข้อมูลผลการเปรียบเทียบผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 96 คู่ มาคิดเป็นร้อยละแล้วพบว่า คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็ก 2 อันดับ มากที่สุด (ร้อยละ 31.25) อันดับรองลงมา คือคู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็ก 1 อันดับ และ 3 อันดับ (ร้อยละ 30.21 และร้อยละ 21.88) ส่วนอันดับสุดท้ายคือคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กไม่สามารถเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็ก (ร้อยละ 16.67) ผู้วิจัยจึงตัดสินใจสรุปผลการวิจัย เพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กว่า คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือเด็กได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย การพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ผู้วิจัยขอเสนอ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองที่จะนำคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ท่านสามารถใช้คู่มือฯ นี้ เป็นแนวทางในการเลือกหนังสือที่เหมาะสม ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการประหยัดเวลา และแก้ปัญหาการไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกหนังสือเด็กได้

ทั้งนี้ ในการเลือกหนังสือด้วยคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ผู้ปกครองควรพิจารณาหนังสือเด็กที่มีเนื้อหาไม่รุนแรง ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมอันดีของสังคม โดยผู้ปกครองสามารถใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นนี้ควบคู่ไปกับหนังสือ รายชื่อหนังสือดีที่น่านำอ่านของกรมวิชาการ เพื่อประกอบการเลือกหนังสือเด็กสำหรับเด็กในปกครองของท่าน

1.2 คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือเด็กได้ตรงตามความพึงพอใจของเด็กร้อยละ 83.33 สามารถทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบได้โดยกว้าง ๆ ไม่เจาะลึกไปที่เด็กที่มีลักษณะพิเศษอื่น ๆ และคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กจะให้ผลการทำนายที่มีประสิทธิภาพ หากผู้ปกครองผู้ใช้นี้

ภูมิปัญญาลักษณะใกล้เคียงกับภูมิปัญญาของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นั่นคือ มีภูมิปัญญาอยู่ในเขตเทศบาลของจังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

1.3 สำหรับครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก ท่านสามารถใช้คู่มือฯ นี้ เป็นแนวทางในการพิจารณาหนังสือเพื่อเลือกหนังสือ หรือสร้างสรรค์กิจกรรมการส่งเสริมการอ่านให้ตรงกับความต้องการและจิตวิทยาในการอ่านของเด็กได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กในปกครองในครั้งต่อไปนั้น ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการใช้เวลาเพื่อการพัฒนาการอ่านของเด็กแต่ละวัย โดยคำนึงถึงการนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงเป็นสิ่งสำคัญ

2.2 การวิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กในครั้งต่อไป ควรดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ อาทิ ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองและเด็กในปกครองที่มีภูมิปัญญาในเขตกรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีสถานะภาพแตกต่างกัน เช่น อาชีพแตกต่างกัน การศึกษาแตกต่างกัน วัยแตกต่างกัน เป็นต้น

2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กในครั้งต่อไป ควรพัฒนาแบบทายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบให้สามารถใช้งานได้ง่ายขึ้น และควรลดเนื้อหาบางส่วนที่เย็นช่อออกไป เพื่อความพึงพอใจสูงสุดของผู้ปกครองผู้อ่าน

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กในครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อทรัพยากรการเรียนรู้ชนิดอื่น ๆ เช่น สื่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในด้านอื่น ๆ ด้วย